

1. Identificación da programación
Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36013448	Manuel Antonio	Vigo	2023/2024

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
SAN	Sanidade	CSSAN09	Hixiene bucodental	Ciclos formativos de grao superior	Réxime de proba libre

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP1370	Fisiopatoloxía xeral	2023/2024	0	213	0

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MANUEL ESTEBAN DOMÍNGUEZ
Outro profesorado	

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Resultados de aprendizaxe e criterios de avaliación

2.1. Primeira parte da proba

2.1.1. Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
RA1 - Recoñece a estrutura e a organización xeral do organismo humano, e describe as súas unidades estruturais e as relacións segundo a súa especialización
RA2 - Identifica o proceso de desenvolvemento da doenza en relación cos cambios funcionais do organismo e as alteracións que provoca
RA3 - Recoñece os trastornos do sistema inmunitario en relación coas características xerais da inmunidade
RA4 - Identifica as características das doenzas infecciosas, tendo en conta a relación dos axentes infecciosos coas manifestacións clínicas
RA5 - Identifica o proceso de desenvolvemento tumoral e describe as características das neoplasias benignas e malignas
RA6 - Recoñece manifestacións de doenzas dos grandes sistemas do organismo e describe as alteracións fisiolóxicas das patoloxías máis frecuentes
RA7 - Recoñece trastornos hemodinámicos e vasculares, tendo en conta a relación das súas alteracións con doenzas humanas de grande morbilidade e alta mortalidade
RA8 - Recoñece trastornos endócrino-metabólicos e da alimentación, en relación con manifestacións de patoloxías comúns

2.1.2. Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
CA1.1 Detállouse a organización xerárquica do organismo desde a célula ao sistema
CA1.2 Describiuse a estrutura celular e os seus compoñentes
CA1.3 Describiuse a fisioloxía celular
CA1.4 Clasificáronse os tipos de tecidos
CA1.5 Detalláronse as características de cada tipo de tecidos

Crterios de avaliación do currículo
CA1.6 Enunciáronse os sistemas do organismo e a súa composición
CA1.7 Definiuse a posición anatómica
CA1.8 Describíronse os planos e as posicións
CA1.9 Localizáronse e enumeráronse as rexións e as cavidades corporais
CA1.10 Relacionáronse as estruturas anatómicas, os órganos e os sistemas coas cavidades nas que están situados
CA1.11 Aplicouse a terminoloxía de dirección e posición
CA2.1 Describiuse o proceso dinámico doenza
CA2.2 Detalláronse os cambios e as alteracións na estrutura e nas funcións celulares
CA2.3 Describíronse os elementos constituíntes da patoloxía
CA2.4 Definíronse as partes da clínica
CA2.5 Especificáronse os grupos de doenzas
CA2.6 Clasificáronse os procedementos diagnósticos complementarios
CA2.7 Detalláronse as posibilidades terapéuticas fronte á doenza
CA2.8 Especificouse a etimoloxía dos termos clínicos utilizados en patoloxía
CA2.9 Aplicáronse as regras de construción de termos no vocabulario médico
CA3.1 Describíronse os órganos e as células do sistema inmune
CA3.2 Diferenciáronse os mecanismos de resposta inmunolóxica
CA3.3 Definíronse as características da inmunidade específica

Crterios de avaliación do currículo
CA3.4 Detalláronse as características da resposta inmunolóxica específica
CA3.5 Secuenciouse a resposta inmunolóxica
CA3.6 Clasificáronse a patoloxía do sistema inmune
CA3.7 Describíronse as patoloxías máis frecuentes do sistema inmune
CA3.8 Detallouse a inmunización pasiva e activa
CA4.1 Describíronse as características das fontes de infección
CA4.2 Detalláronse os mecanismos de transmisión das doenzas infecciosas
CA4.3 Describíronse os tipos de axentes infecciosos
CA4.4 Detallouse a resposta do organismo á infección
CA4.5 Explicouse a resposta inflamatoria
CA4.6 Definíronse as características das principais doenzas infecciosas humanas
CA4.7 Analizáronse as posibilidades terapéuticas fronte ás doenzas infecciosas
CA5.1 Clasificáronse as neoplasias
CA5.2 Caracterizáronse as neoplasias benignas e malignas
CA5.3 Detallouse a epidemioloxía do cancro
CA5.4 Clasificáronse os axentes carcinógenos
CA5.5 Detalláronse as manifestacións clínicas dos tumores
CA5.6 Especificáronse os sistemas de prevención e diagnóstico precoz do cancro

Crterios de avaliación do currículo
CA5.7 Descríbóronse as probas de diagnóstico do cancro e as posibilidades terapéuticas
CA5.8 Analizáronse as manifestacións das neoplasias malignas máis frecuentes
CA6.1 Definiuse a actividade fisiolóxica de órganos e aparellos
CA6.2 Descríbiuse a sintomatoloxía por aparellos máis frecuente
CA6.3 Clasificáronse os signos clínicos por aparellos máis frecuentes
CA6.4 Especificáronse as causas de fallo orgánico
CA6.5 Detalláronse as manifestacións da insuficiencia de órganos e aparellos
CA6.6 Utilizouse a terminoloxía clínica
CA7.1 Descríbiuse o mecanismo fisiopatolóxico do edema
CA7.2 Detallouse o proceso de formación dun trombo
CA7.3 Definiuse a embolia
CA7.4 Explicáronse as repercusións orgánicas do bloqueo da rega sanguínea no tromboembolismo
CA7.5 Descríbóronse as características da cardiopatía isquémica
CA7.6 Descríbóronse as características da embolia pulmonar
CA7.7 Relacionáronse os trastornos hemodinámicos cos accidentes cerebrovasculares
CA8.1 Detalláronse os aspectos cuantitativos e cualitativos da alimentación normal
CA8.2 Defíníronse as características das alteracións fisiopatolóxicas endócrino-metabólicas máis frecuentes
CA8.3 Descríbóronse as consecuencias fisiopatolóxicas das carencias alimentarias

Criterios de avaliación do currículo
CA8.4 Explicáronse as características da obesidade
CA8.5 Analizouse o proceso fisiopatolóxico da diabete
CA8.6 Analizouse o proceso metabólico dos lípidos
CA8.7 Detalláronse as repercusións orgánicas do exceso de colesterol

2.2. Segunda parte da proba

2.2.1. Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultados de aprendizaxe do currículo
RA1 - Recoñece a estrutura e a organización xeral do organismo humano, e describe as súas unidades estruturais e as relacións segundo a súa especialización
RA2 - Identifica o proceso de desenvolvemento da doenza en relación cos cambios funcionais do organismo e as alteracións que provoca
RA3 - Recoñece os trastornos do sistema inmunitario en relación coas características xerais da inmunidade
RA4 - Identifica as características das doenzas infecciosas, tendo en conta a relación dos axentes infecciosos coas manifestacións clínicas
RA5 - Identifica o proceso de desenvolvemento tumoral e describe as características das neoplasias benignas e malignas
RA6 - Recoñece manifestacións de doenzas dos grandes sistemas do organismo e describe as alteracións fisiolóxicas das patoloxías máis frecuentes
RA7 - Recoñece trastornos hemodinámicos e vasculares, tendo en conta a relación das súas alteracións con doenzas humanas de grande morbilidade e alta mortalidade
RA8 - Recoñece trastornos endócrino-metabólicos e da alimentación, en relación con manifestacións de patoloxías comúns

2.2.2. Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos resultados de aprendizaxe por parte do alumnado

Criterios de avaliación do currículo
CA1.1 Detallouse a organización xerárquica do organismo desde a célula ao sistema

Crterios de avaliación do currículo
CA1.2 Describiuse a estrutura celular e os seus compoñentes
CA1.3 Describiuse a fisioloxía celular
CA1.4 Clasificáronse os tipos de tecidos
CA1.5 Detalláronse as características de cada tipo de tecidos
CA1.6 Enunciáronse os sistemas do organismo e a súa composición
CA1.7 Definiuse a posición anatómica
CA1.8 Describíronse os planos e as posicións
CA1.9 Localizáronse e enumeráronse as rexións e as cavidades corporais
CA1.10 Relacionáronse as estruturas anatómicas, os órganos e os sistemas coas cavidades nas que están situados
CA1.11 Aplicouse a terminoloxía de dirección e posición
CA2.1 Describiuse o proceso dinámico doenza
CA2.2 Detalláronse os cambios e as alteracións na estrutura e nas funcións celulares
CA2.3 Describíronse os elementos constituíntes da patoloxía
CA2.4 Defíníronse as partes da clínica
CA2.5 Especificáronse os grupos de doenzas
CA2.6 Clasificáronse os procedementos diagnósticos complementarios
CA2.7 Detalláronse as posibilidades terapéuticas fronte á doenza
CA2.8 Especificouse a etimoloxía dos termos clínicos utilizados en patoloxía

Criterios de avaliación do currículo
CA2.9 Aplicáronse as regras de construción de termos no vocabulario médico
CA3.1 Describíronse os órganos e as células do sistema inmune
CA3.2 Diferenciáronse os mecanismos de resposta inmunolóxica
CA3.3 Definíronse as características da inmunidade específica
CA3.4 Detalláronse as características da resposta inmunolóxica específica
CA3.5 Secuenciouse a resposta inmunolóxica
CA3.6 Clasificáronse a patoloxía do sistema inmune
CA3.7 Describíronse as patoloxías máis frecuentes do sistema inmune
CA3.8 Detallouse a inmunización pasiva e activa
CA4.1 Describíronse as características das fontes de infección
CA4.2 Detalláronse os mecanismos de transmisión das doenzas infecciosas
CA4.3 Describíronse os tipos de axentes infecciosos
CA4.4 Detallouse a resposta do organismo á infección
CA4.5 Explicouse a resposta inflamatoria
CA4.6 Definíronse as características das principais doenzas infecciosas humanas
CA4.7 Analizáronse as posibilidades terapéuticas fronte ás doenzas infecciosas
CA5.1 Clasificáronse as neoplasias
CA5.2 Caracterizáronse as neoplasias benignas e malignas

Crterios de avaliación do currículo
CA5.3 Detallouse a epidemioloxía do cancro
CA5.4 Clasificáronse os axentes carcinóxenos
CA5.5 Detalláronse as manifestacións clínicas dos tumores
CA5.6 Especificáronse os sistemas de prevención e diagnóstico precoz do cancro
CA5.7 Describíronse as probas de diagnóstico do cancro e as posibilidades terapéuticas
CA5.8 Analizáronse as manifestacións das neoplasias malignas máis frecuentes
CA6.1 Definiuse a actividade fisiolóxica de órganos e aparellos
CA6.2 Describiuse a sintomatoloxía por aparellos máis frecuente
CA6.3 Clasificáronse os signos clínicos por aparellos máis frecuentes
CA6.4 Especificáronse as causas de fallo orgánico
CA6.5 Detalláronse as manifestacións da insuficiencia de órganos e aparellos
CA6.6 Utilizouse a terminoloxía clínica
CA7.1 Describiuse o mecanismo fisiopatolóxico do edema
CA7.2 Detallouse o proceso de formación dun trombo
CA7.3 Definiuse a embolia
CA7.4 Explicáronse as repercusións orgánicas do bloqueo da rega sanguínea no tromboembolismo
CA7.5 Describíronse as características da cardiopatía isquémica
CA7.6 Describíronse as características da embolia pulmonar

Cráterios de avaliación do currículo

CA7.7 Relacionáronse os trastornos hemodinámicos cos accidentes cerebrovasculares

CA8.1 Detalláronse os aspectos cuantitativos e cualitativos da alimentación normal

CA8.2 Definíronse as características das alteracións fisiopatolóxicas endócrino-metabólicas máis frecuentes

CA8.3 Describíronse as consecuencias fisiopatolóxicas das carencias alimentarias

CA8.4 Explicáronse as características da obesidade

CA8.5 Analizouse o proceso fisiopatolóxico da diabetes

CA8.6 Analizouse o proceso metabólico dos lípidos

CA8.7 Detalláronse as repercusións orgánicas do exceso de colesterol

3. Mínimos exixibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Os mínimos exixibles que o/a aspirante debe acadar para obter unha avaliación positiva consistirán en que sexa capaz de verificar os criterios de avaliación dos RA especificados a continuación:

RA 1 Recoñece a estrutura e a organización xeral do organismo humano, e describe as súas unidades estruturais e as relacións segundo a súa especialización

CA 1.1 Detállouse a organización xerárquica do organismo desde a célula ao sistema

CA 1.2 Describiuse a estrutura celular e os seus compoñentes

CA 1.3 Describiuse a fisioloxía celular

CA 1.4 Clasificáronse os tipos de tecidos

CA 1.5 Detalláronse as características de cada tipo de tecidos

CA 1.6 Enunciáronse os sistemas do organismo e a súa composición

CA 1.7 Definiuse a posición anatómica

CA 1.8 Describíronse os planos e as posicións

CA 1.9 Localizáronse e enumeráronse as rexións e as cavidades corporais

CA 1.11 Aplícouse a terminoloxía de dirección e posición

RA 2 Identifica o proceso de desenvolvemento da doenza en relación cos cambios funcionais do organismo e as alteracións que provoca

CA 2.1 Describiuse o proceso dinámico doenza

CA 2.2 Detalláronse os cambios e as alteracións na estrutura e nas funcións celulares

CA 2.3 Describíronse os elementos constituintes da patoloxía

CA 2.9 Aplicáronse as regras de construción de termos no vocabulario médico

RA 3 Recoñece os trastornos do sistema inmunitario en relación coas características xerais da inmunidade

CA 3.1 Describíronse os órganos e as células do sistema inmune

CA 3.2 Diferenciáronse os mecanismos de resposta inmunolóxica

CA 3.3 Definíronse as características da inmunidade específica

CA 3.4 Detalláronse as características da resposta inmunolóxica específica

CA 3.6 Clasificáronse a patoloxía do sistema inmune

CA 3.7 Describíronse as patoloxías máis frecuentes do sistema inmune

RA 4 Identifica as características das doenzas infecciosas, tendo en conta a relación dos axentes infecciosos coas manifestacións clínicas

CA 4.2 Detalláronse os mecanismos de transmisión das doenzas infecciosas

CA 4.3 Describíronse os tipos de axentes infecciosos

CA 4.4 Detallouse a resposta do organismo á infección

CA 4.5 Explicouse a resposta inflamatoria

CA 4.6 Definíronse as características das principais doenzas infecciosas humanas

RA 5 Identifica o proceso de desenvolvemento tumoral e describe as características das neoplasias benignas e malignas

CA 5.1 Clasificáronse as neoplasias

CA 5.2 Caracterizáronse as neoplasias benignas e malignas

CA 5.5 Detalláronse as manifestacións clínicas dos tumores

CA 5.6 Especificáronse os sistemas de prevención e diagnóstico precoz do cancro

CA 5.8 Analizáronse as manifestacións das neoplasias malignas máis frecuentes

RA 6 Recoñece manifestacións de doenzas dos grandes sistemas do organismo e describe as alteracións fisiolóxicas das patoloxías máis frecuentes

CA 6.1 Definiuse a actividade fisiolóxica de órganos e aparellos

CA 6.2 Describiuse a sintomatoloxía por aparellos máis frecuente

CA 6.3 Clasifícanse os signos clínicos por aparellos máis frecuentes

CA 6.5 Detalláronse as manifestacións da insuficiencia de órganos e aparellos

CA 6.6 Utilizouse a terminoloxía clínica

RA 7 Recoñece trastornos hemodinámicos e vasculares, tendo en conta a relación das súas alteracións con doenzas humanas de grande morbilidade e alta mortalidade

CA 7.1 Describiuse o mecanismo fisiopatolóxico do edema

CA 7.2 Detallouse o proceso de formación dun trombo

CA 7.3 Definiuse a embolia

CA 7.4 Explicáronse as repercusións orgánicas do bloqueo da rega sanguínea no tromboembolismo

CA 7.5 Describíronse as características da cardiopatía isquémica

CA 7.6 Describíronse as características da embolia pulmonar

CA 7.7 Relacionáronse os trastornos hemodinámicos cos accidentes cerebrovasculares

RA 8 Recoñece trastornos endócrino-metabólicos e da alimentación, en relación con manifestacións de patoloxías comúns

CA 8.2 Defíníronse as características das alteracións fisiopatolóxicas endócrino-metabólicas máis frecuentes

CA 8.3 Describíronse as consecuencias fisiopatolóxicas das carencias alimentarias

CA 8.5 Analizouse o proceso fisiopatolóxico da diabete

CA 8.6 Analizouse o proceso metabólico dos lípidos

CA 8.7 Detalláronse as repercusións orgánicas do exceso de colesterol

Ambas probas (teórica e práctica) terán carácter ELIMINATORIO, sendo preciso obter unha puntuación igual ou superior a 5 sobre 10 en cada unha delas para obter a consideración de "superada", segundo establece a normativa correspondente.

4. Características da proba e instrumentos para o seu desenvolvemento

4.a) Primeira parte da proba

A primeira parte terá carácter eliminatorio e consistirá nunha proba escrita de preguntas tipo test de resposta múltiple que versarán sobre unha mostra suficientemente significativa dos criterios de avaliación establecidos na programación para esta parte. Dacordo co sistema de calificación dos procesos selectivos do Servicio Galego de Saúde (SERGAS) na categoría de hixienista bucodental, cada tres (3) respostas

erróneas, anularase unha (1) correcta. As non respondidas, non descontarán.

Esta parte terá unha duración máxima de dúas horas e cualificarase de cero (0) a dez (10) puntos. Para a súa superación as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a cinco (5) puntos.

As persoas aspirantes que superen a primeira parte da proba realizarán a segunda, que tamén terá carácter eliminatorio. Tanto a primeira como a segunda proba serán, preferiblemente, presenciais, pero de ser o caso poderán establecerse outros xeitos (telemáticos, etc) para a realización das mesmas.

4.b) Segunda parte da proba

Esta segunda parte consistirá na identificación de estruturas anatómicas e de procesos patolóxicos de distintos órganos e aparatos no ordenador. Versarán sobre unha mostra suficientemente significativa dos criterios de avaliación establecidos na programación para esta parte.

Esta segunda parte da proba cualificarase de cero a dez puntos. Para a súa superación as persoas candidatas deberán obter unha puntuación igual ou superior a cinco puntos.

As persoas que non superen a primeira parte da proba serán cualificadas cun cero nesta segunda parte. Tanto a primeira como a segunda proba serán, preferiblemente, presenciais, pero de ser o caso poderán establecerse outros xeitos (telemáticos, etc) para a realización das mesmas.